Finansklagenemnda Bank

Avgjørelse FinKN 2025-703

26.6.2025

SPAREBANK 1 SØR-NORGE ASA

Utlån

Forbrukslån – spilleavhengig – frarådingsplikt?

Klager opptok lån på kr 200 950 i mars 2019. Han var spilleavhengig og hadde opptatt kreditt i en rekke finansforetak. Han hadde tidligere hatt gjeldsordning. Denne ble avsluttet i 2010. Innklaget foretak var ikke omfattet av gjeldsordningen. Klager anførte at foretaket via brev fra hans foreldre var kjent med hans spilleproblemer, og at han ikke skulle ha kreditt. Han hadde ikke økonomisk evne til å betjene sin samlede gjeld og foretaket misligholdt sin frarådingsplikt. Foretaket fikk medhold.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 200 950

Saksfremstilling

Saken gjelder spørsmålet om hvorvidt klager har et krav på å bli fritatt for et gjeldskrav.

Klager har alvorlige spilleproblemer. Han har opptatt kreditt hos en rekke finansforetak. Han opplyser at han har samlet gjeld på mer enn kr 5 mill. All forbruksgjeld er misligholdt.

Klager fikk den 20.3.19 innvilget forbrukslån på kr 200 950 i SpareBank 1 SR-Bank (nå SpareBank 1 Sør-Norge ASA). I lånesøknaden opplyste klager om inntekt på kr 800 000 og gjeld på kr 3 800 000. Foretaket opplyser at kredittvurderingen ble foretatt på grunnlag av klagers opplysninger om inntekt og gjeld og informasjon fra eksterne kilder, herunder inntektsinformasjon for 2015, 2016 og 2017.

Klager har tidligere hatt gjeldsordning. Denne ble vedtatt den 14.1.05 og løp i fem år. Foretaket var ikke omfattet av gjeldsordningen.

Klager har fremlagt brev til sine fordringshavere med informasjon om gjeldsproblemer som følge av spillemani. I ett av brevene vises det til hendelser i februar 2020, i et annet til opplysninger fra gjeldsregisteret. Klager har også fremlagt et brev fra S sykehus datert 10.1.20. Han har også fremlagt kopi av brev som han gjør gjeldende at ble sendt til alle kreditorene, datert 20.11.11 og bekreftelse fra S sykehus datert 27.10.11.

Klager har anført at foretaket ikke skulle ha innvilget lån. Han har tidligere hatt gjeldsordning, og hans far har sendt brev til alle hans fordringshavere med informasjon om hans spilleproblemer, og at han ikke skulle ha lån i fremtiden. Foretaket skulle ha gjort nærmere undersøkelser og har misligholdt sin frarådingsplikt. Klager krever å bli fritatt for gjeldskravet.

Finansforetaket har anført at det ikke var grunn til å fraråde klager å oppta lånet. Det var ikke kjent med klagers spilleavhengighet da lånet ble opptatt. Kredittvurderingen var forsvarlig. Den ble foretatt på grunnlag av klagers opplysninger om inntekt og gjeld. Opplysningene ble sammenlignet med historiske inntektsdata, og det ble foretatt kontroll av hans kredittverdighet fra eksterne databaser. Klager har ikke tidligere hatt lån hos foretaket/SpareBank 1 SR-Bank. Klagers

opplysninger om tidligere lån i Sparebanken Sør, som ble opptatt i 2015, og om kredittkort hos Kredittbanken (tidligere SpareBank 1 Kredittkort AS) er ikke relevant for den foreliggende saken. Kredittkort inngår ikke i foretakets tjenestetilbud.

Finansklagenemnda Banks begrunnelse

Nemnda viser til at foretaket ikke var omfattet av gjeldsordningen som ble vedtatt i 2005 og løp i fem år, og foretaket var heller ikke kjent med denne da lånet ble innvilget 20.3.19. På dette tidspunktet hadde foretaket heller ikke informasjon om klagers spilleavhengighet. Klager hadde ikke tidligere hatt lån i foretaket.

Før lånet ble innvilget, hadde foretaket plikt til å foreta en forsvarlig kredittvurdering. Dersom det måtte antas at økonomisk evne eller andre forhold på kundens side, tilsa at han alvorlig burde overveie å avstå fra å oppta kreditten, hadde foretaket plikt til å fraråde låneopptaket. Mislighold av foretakets frarådningsplikt kan medføre lemping av forbrukerens forpliktelser etter en rimelighetsvurdering, jf. finansavtaleloven 1999 §§ 46 b og 47, som gjaldt da lånet ble innvilget.

Ved kredittvurderingen kan foretaket normalt bygge på de opplysningene som lånsøker gir om sin økonomiske situasjon, dersom disse fremstår som troverdige. Ut fra foretakets informasjon om klagers økonomiske situasjon på lånetidspunktet, kan nemnda ikke se at foretakets kredittvurdering var uforsvarlig. Det er ikke holdepunkter for å legge til grunn at foretaket hadde informasjon om forhold som skulle tilsi at foretaket skulle ha frarådet klager å oppta lånet.

Nemnda viser til at hovedårsaken til klagers økonomiske problemer synes å være spilleavhengighet og opptak av lån/kreditter i mange finansforetak, ikke alene lånet som ble opptatt i tidligere Sparebank 1 SR-Bank. Den øvrige gjeldsbyrden var foretaket ikke kjent med på lånetidspunktet.

Nemnda er kommet til at det ikke er rettslig grunnlag for klagers krav om å bli fritatt for gjelden til Sparebank 1 Sør-Norge ASA.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Banks konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Kristin Normann (leder), Tom Slungaard (bransjerepresentant) og Kristoffer Sørlie (forbrukerrepresentant).